



ÜZENET

A PRÁGAI REFORMÁTUS MISSZIÓS GYÜLEKEZET
HETILAPJA – I. ÉVFOLYAM – 40. SZÁM, 2008. NOV. 2.

Kedves Testvéreim!

A mai Igének két főszereplője van. Az egyik egy kereső ember, az etióp kincstárnok, a másik pedig Fülöp apostol.

a keresése még nem hit, még nem tudott dönteni Jézus mellett. Ezért elküldi hozzá Isten Fülöp apostolt, akinek a nevében benne van az egész küldetése.

Az Úr angyala pedig így szólt Fülöphöz: "Kelj fel, és menj Dél felé a Jeruzsálemből Gázába vezetű útra, amely néptelen." Ő felkelt, és elindult. És íme, egy etióp férfi, a kandakénak, az etiópok királynőjének udvari főembere, aki egész kincstára fölé volt rendelve, és Jeruzsálemben járt az Istent imádni, visszatérőben hintóján ülve olvasta Ézsaiás prófétát. Ezt mondta a Lélek Fülöpnek: "Menj oda, és csatlakozz ahhoz a hintóhoz." Amikor Fülöp odafutott, hallotta, hogy Ézsaiás prófétát olvassa, és megkérdezte tőle: "Érted is, amit olvasol?" Erre az így válaszolt: "Hogyan érthetném, míg valaki meg nem magyarázza?" És megkérte Fülöpöt, hogy szálljon fel, és üljön mellé. Az Írásnak az a szakasza, amelyet olvasott, ez volt: "Amint a juhok levágni viszik, és amint a bárány néma a nyírója előtt, úgy nem nyitja meg a száját. A megaláztatásért elvétezt róla az ítélet, nemzetségét ki sorolhatná fel? Mert élete felvitetik a földről." Az udvari főember megkérdezte Fülöptől: "Kérlek, kiről mondja ezt a próféta? Önmagáról vagy valaki másról?" Fülöp beszélni kezdett, és az Írásnak ebből a helyéből kiindulva hirdette neki Jézust. Amint tovább haladtak az úton, valami vízhez értek, és így szólt az udvari főember: "Íme, itt a víz! Mi akadály annak, hogy megkeresztelkedjem?" (Ezt mondta neki Fülöp: "Ha teljes szivedből hiszel, akkor lehet." Ő pedig így válaszolt: "Hiszem, hogy Jézus Krisztus az Isten Fia.") Megparancsolta, hogy álljon meg a hintó, és leszálltak a vízbe mind a ketten, Fülöp és az udvari főember; és megkeresztelte őt. Amikor kijöttek a vízből, az Úr Lelke elragadta Fülöpöt, és nem látta őt többé az udvari főember, de örvendezve haladt tovább az útján. Fülöp pedig Azótoszba került, és végigjárva valamennyi várost, hirdette az evangéliumot, míg Cézarádába nem ért.

ApCsel 8,26-40

Annak ellenére, hogy ők a főszereplők, nem ők irányítják a történéseket. Rögön az az Ige jut eszembe, amit Jézus mondott Nikodémusnak az újjászületésről: „A szél arra fűj, amerre akar; hallod a zúgását, de nem tudod, honnan jön, és hova megy: így van mindenki, aki a Lélektől született.” (Jn 3,8) A Lélek az, Aki itt is irányítja az eseményeket. Isten számon tartja az etióp kincstárnokot, aki már kereső ember; érzi, hogy valami, Valaki hiányzik az életéből, de

A „Philippus” névnek több jelentése is van, de mindegyik nagyon világosan egy dologra mutat rá. Először azt jelenti, hogy a „lámpás szája” – ez Fülöp világos prédikációjára utal. A név következő jelentése a „kezek szája” – ez Fülöp jó cselekedeteire utal: valószínűleg élte is azt, amiről prédikált. Végül a név harmadik jelentése: „aki az odafönt valókat szereti”. Ez az újjászülető szeretet volt az, ami Fülöpöt képessé tette arra, hogy engedelmessé legyen a Lélek szavának,

elmenjen a Jeruzsálemből Gázába vivő útra, és az etióp kincstárnokot világos prédikációjával, szemét az odafönt Valókon tartva Jézushoz vezesse.

Nem ez az első alkalom, hogy Fülöp valakit Jézushoz visz. Rögtön elhívatása után továbbadja azt az örömhírt, hogy megtalálta Azt, Akiről Mózes és a próféták is írtak (Jn 1,45). Így viszi Jézushoz Nátánaélt, aki később szemtanúja lesz Péterrel, Tamással és a Zebedeus fiakkal a nagy halfogásnak (Jn 21,1-14). Az Apostolok Cselekedeteiben pedig arról olvashatunk, hogy Samáriában sokan az ő prédikálására térnek meg, közöttük Simon mágus is (ApCsel 8,4-25).

Elgondolkodtam azon, hogy mitől tudott Fülöp prédikációja ilyen – a szó

legpozitívabb értelmében – hatásos lenni. Ahogy kerestem az Újszövetségben a Fülöppel kapcsolatos eseményeket, arra jutottam, hogy Fülöpnek megharcolt hite volt. Csak két példát hadd említsek. Az egyik, az ötezer ember megvendégelése János evangéliumában. „Amikor Jézus körültekintett és látta, hogy nagy sokaság közeledik hozzá, így szólt Fülöpnek: „Honnan vegyünk kenyeret, hogy ezek ehessenek?” Ezt pedig azért kérdezte tőle, hogy próbára tegye, mert ő már tudta, mit fog tenni.” (Jn 6,5-6)

A másik példa szintén János evangéliumából való. Jézus arról beszél a tanítványoknak, hogy elmegy helyet készíteni az Atya házában. És ekkor egy érdekes beszélgetés zajlik le Jézus és Fülöp kö-



zött: „*Ha ismernétek engem, ismernétek az én Atyámat is: mostantól fogva ismeritek őt, és látjátok őt. Fülöp így szólt hozzá: „Uram, mutasd meg nekünk az Atyát, és az elég nekünk!” Jézus erre ezt mondta: „Annyi ideje veletek vagyok, és nem ismertél meg engem, Fülöp? Aki engem lát, látja az Atyát”*” (Jn 14,7-9a) Ha nagyon röviden szeretném jellemezni Fülöp hitét, azt mondanám, hogy élő, mivel kérdései vannak, és kipróbált, mivel Jézus próbára tette a hitét.

Most nézzük a mai Ige másik főszereplőjét, a szerecsen komornyikot. Egy előkelő ember, akinek feltehetőleg mindene megvan, hiszen ő a királyasszony egész kincstárának felügyelője. Jólétben él, de nem elégszik meg ennyivel. Többre vágyik, kikívánczik eddigi pogány életéből, vágyik megismerni az egy igaz Istent. Felmegy Jeruzsálembe imádkozni, és ott vásárol egy Ézsaiás tekercset. Céltudatosan keresi Istent. Ez az őszinte keresés viszi őt jó helyre, véteti meg vele a tekercset és juttatja el őt a Szentírás Igéihez, a Messiási próféciaikhoz. Úgy is fogalmazhatnánk, hogy magához Jézus Krisztushoz. Útközben hazafelé elkezd olvasni a tekercset. Egészen elmerül az olvasásban, de az Ige nem engedi magát ilyen könnyen megfejteni. Magától nem érti a prófeciát. Ekkor szegődik mellé a Szentlélek biztatásával felvértezve Fülöp. Rögtön a lényegre kérdez rá: „*Érted is, amit olvasol?*” (30.v) Tudod lélekkel és értelemmel olvasni az Igét? Érti az eszed és a szíved az olvasottakat? A kincstárnok kéri Fülöpöt, hogy szálljon be hozzá a hintóba, és magyarázza meg neki, mit mond a prófécia és

kiről mondja mindezeket.

A legfontosabbat érthette meg Fülöp prédikálása alapján: az Ézsaiás által jövendölt Igék Jézusban teljesedtek be nagypénteken és húsvétkor. Fülöp előtt a hintója ajtaját nyitotta meg, Jézus előtt pedig a szíve ajtaját. A kereséséből, a kapott információkból hit lett. Megtalálta azt, ami miatt Jeruzsálembe is felutazott, és amit így fogalmaz meg: „*Hiszem, hogy Jézus Krisztus az Isten Fia.*” (37b). A hit azonnal cselekedetté válik a kincstárnok életében: Jézushoz akar tartozni, meg akar keresztelkedni. Szinte sürgeti Fülöpöt. Amikor víz mellett haladt el velük a hintó, nem is akar tovább várni. Azt mondja: „*Íme, itt a víz! Mi akadály a annak, hogy megkeresztelkedjem?*” (36.v) A kincstárnok egy hatalmas lelki utat járt be, amelynek állomásai a vágyakozás, az igeolvasás, igetanulmányozás, az Igék megértése, a hitvallás és a kérés. Most már élő hite van. Öröm él a szívében. A nagypénteken a keresztfán meghalt és húsvétvasárnap feltámadott Jézus az ő Megváltója is lett. Az Ige és az Igemagyarázat útján találkozott Vele és Mellette döntött. Isten Szentleke ott volt ennél a találkozásnál, ébresztette és beteljesítette ennek az embernek az Isten utáni vágyakozását, és egy csodálatos változást hozott az életébe. Azt olvassuk, hogy tovább ment az udvari főember az ő útján örömmel. Ott van a szívében valami új tapasztalat, ez a Krisztusban megtalált öröm, és megy tovább nemcsak a célja, hanem a feladatai felé, ahova őt Isten Lelke vezeti.

Ámen

(Elhangzott 2008. október 26-án)

A mai politikai és gazdasági helyzetben, a „reform” szót hallva, az embert általában kételkedés és tartózkodás fogja el, hiszen a „reform”, az „újítás”, a „másítás” nem mindig hoz az életünkbe valóban javulást, egzisztenciális felemelkedést. Az új, addig nem ismert dolgokhoz az ember ösztönösen tartózkodással áll hozzá, amit nem is lehet neki felróni.

Ez a magatartás a 16. századi reformációs korszakban sem volt kétséges az akkori társadalom részéről. Azonban 491 eltelt esztendő távlatából, az élő egyház közösségéből el kell ismernünk – némileg profánul fogalmazva –, hogy **megérte az akkori megmozdulást**. 491 év elég idő ahhoz, hogy – egy letisztult történeti véleményezésen keresztül – a reformáció 21. századra gyakorolt hatását, hagyatékát kézzelfoghatónak tartsuk.

A teológiai tan megújítása, a Szentírás evangéliumi értelmezése, a hierarchia tagadása, a reakciós erőkkkel való szembehelyezkedés, könyvnyomtatás, stb. talán már egyértelmű felsorolásként hangzik, ha a reformáció tartalmáról akarunk beszélni. Hiszen ezekkel az eredményekkel csaknem naponta találkozhatunk, és nem pusztán egyházi szinten.

Azonban amiért **a reformációt** az egyháztörténet bátran tartja az újkor kezdetének, az az, hogy egy teljesen **új világrendet tudott kialakítani**; és ezt úgy, hogy a reneszánsz és a humanizmus eszmeáramlata adoptálásával „*sola Scriptura*” (*egyedül a Szentírásból ih-*

letve) – minden félreértelmezés, babonáság nélkül – tudta Istent az emberek életében megőrizni. Emellett tudatosítani kell azt is, hogy sem Luther, sem Kálvin, sem Zwingli, sem a többiek és mi sem akartunk egyházszakadást. Mi is katolikusok akartunk maradni, a szó leghelyesebb értelmében, hiszen a „katolikus” („*egyetemes*”) fogalom a legszébben fejezte volna ki Isten hívőinek az egész világra kiterjedő egységét. De akkor ez az állapot nem volt fenntartható, ha valóban Krisztus szavát akarták a reformátorok az Isten után sóvárgók szájába adni, és nem pedig az emberét. A reformáció nem járt külön utakat, hanem **a helyes utat kereste** – az „*üdvözítő egyház*” cím igénye nélkül –, és egyszerre döngette a 16. század római katolikus egyházának és feudális világának a kapuját.

A reformáció tehát megindította a nagy szabadságokat célzó harcok sorozatát, immár egy új teológiai alappal: már nem **ott volt a szabadság**, ahol az egyház, hanem, **ahol Isten Lelke lakozott** (2Kor 3,17). **Luther Márton 95 tételének** egységes koncepciója is azon nyugszik, hogy a teremtés eredeti rendjét már nem egy kollektív szervezeten – egyházon – keresztül, hanem: **egyedül hit által** (Róm 1,17) lehet megismerni. Sőt, ha **Kálvin János** tanértelmezését jelképesen szeretnénk nézni, akkor az egyház az akol, ami rendelkezik az egy hitet vallókat összetartó, ugyanakkor a számukra védelmet is nyújtó kerítéssel, de ez az akol mégsem egyenlő a legelővel, ahol jóllakni mindenki csak maga tud.

Ez az egyház ma is létezik, és ezt tekint-

hetjük a reformáció legfőbb 21. századi hagyatékának. Másrészről pedig a világon található összes protestáns felekezet – reformációs eszmeként – meg tudta azt is valósítani, hogy **az egyházi tanítást sajátosan beépítette a nemzeti keretekbe**, anélkül, hogy nemzetegyházakat hozott volna létre. Ellentétben a római katolikus egyházzal, ahol az egyház nemzetek feletti jelleggel bír, és nációk vonulnak be a vatikáni zászló alá, **a protestáns egyházak a nemzetek kulturális nyelvén adják hírül Isten Igéjét**, ezzel megvalósítva a több generációs reformatori tevékenység célját. Ma ez a legnagyobb protestálási eszköz egyházaink részéről az állam szemében: **a nemzeti kulturális örökség felvállalása**, valamint a **történelmi keresztyén erkölcs képviselése**; ami nagyon sokszor kényelmetlen figyelmeztetőként, olykor ellenszóként hangzik a szekularizációval, a nemzeti hanyatlással és az állami túlkapásokkal szemben.

De mi is a végső cél? Mondhatjuk-e azt, hogy 491 év után már **lezárult a reformáció áramlata**? A lutheri frázis használatával – „*semper reformanda (állandó megújulás)*” – azt kell válaszolnunk, hogy nem; hiszen a bibliai és reformáció korától számított időbeli távlat következtében hiteltelen elemek is felbukkantak és felbukkannak az egyházban. Maga az egyház is képes tévutakra tévedni (hiszen már egyszer megtörtént, és csúcsát el is érte a 16. században), csak a **hívók hite** nyújthat elegendő biztosítékot arra, hogy a **bibliai cél**, az **erkölcsös helytállás** és az **Isten örökös országába történő belépés**

elérhető legyen. A reformáció ehhez pedig egy nagyon fontos dologra tanította meg a világot: **az igazság előbb-utóbb kiforrja önmagát**. Nem kell ehhez minden században egy „Luthernek”, vagy egy „Kálvinnak” születnie, elég Istenre és hiteles forrásaira (a Szentírás igéire) figyelni, mert az igazság Istennél van. Ebből következőleg a tévelygő hatalmak rendeltetésszerűen és időben meghatározva letűnnek, az igazság pedig felemelkedik.

Az bizonyos, hogy **a reformáció történelmi és ünnepi pillanatáról lehet beszélni** (1517. október 31.), **de annak befejeződéséről még a 21. században sem**. A befejezés ugyanis Isten ítélőszéke előtt fog majd bekövetkezni, mert igazából a reformáció nem más, mint **a haladás reakciója**, az időbeli folytonosság jelzése, miszerint Krisztus kiküldött minket egy **világmisszióra**, és nem pedig megállásra szólított fel. Ma ugyanolyan érvényes a 21. századi reformációról szólnunk, mint a történelmi reformációról megemlékeznünk – és ennek kikerülhetetlenségét már nem csak a protestáns egyházak, hanem a progresszív római katolikus papság is elismeri. **S ennek a szüntelen reformációnak a tartalma nem más, mint az eddigi reformációs vívmányok megőrzése, felhasználása, és azok kibővítése személyes hitelményünkkel és egyházunk missziós küldetésének betöltésével. Csak így válhat az a reformáció** – aminek most emléke van a gondolatainkban – **élő és hatékony folyamattá**.

(A szerző felvidéki fiatal lelkész, költő, zsinati tanácsos.)

GYÜLEKEZETI ALKALMAK



Istentiszteletek:

Vasárnaponként 16.00-tól a gyülekezet Klimentská utcai gyülekezeti termében (Klimentská 18, Prága 1) vagy az „U Klimenta” templomban.

Biblióra: Az istentiszteletet követően, kb. 17.00-tól.

Énekkari próbák: Szerda esténként 18.00-tól, a Teológia (Černá 9, Prága 1) kápolnijában, vagy egyéb megegyezés szerinti helyen. (korus@refnet.cz)

FIGYELEM!

A téli időszakban
az istentisztelet
délután 16.00-kor kezdődik.



A GYÜLEKEZET ÉLETÉBŐL

– **November 8-án** kerül sor Budapesten a **Tahi** kórustábor **Utótalálkozó**jára, melyre gyülekezetünk kórusából négyen készülnek.

– Két hét múlva, **november 15-én** kerül megrendezésre a debreceni **Kántus koncertje**. Ezúton is kérjük a gyülekezeti tagokat, értesítsék erről az eseményről barátaikat, ismerőseiket. Ez az alkalom nyitórendezvénye lehet a pres-

bitérium által megfogalmazott missziói munkálkodásnak (ami a zenére és a hirdetett Igére épül, ld. ÜZENET 39.sz.). A bizonyágtételen túl, egyfajta nyitást is jelenthet a tágabb prágai magyarság felé. A koncertre nyomtatott és digitális meghívók is készülnek.

– A múlt héten énekkarunk tagjai özszeültek, hogy megbeszéljék a **Kántus látogatásával kapcsolatos szervezési kérdéseket**. Bár a szállásprobléma megoldódott, az énekkar szívesen fogad minden adományt vendégei prágai tartózkodásának fedezésére.

– Gyülekezetünk számára fontos hír, hogy a ft. **Zsinat a novemberi ülésen dönteni készül a missziós gyülekezetekkel kapcsolatos törvényről is**. A döntés gyülekezetünkre gyakorolt hatásáról a 2009-es évtől kezdődő ciklusra megválasztott püspökhelyettes urat, **Nt. Géresi Róbertet**, segédlelkészünk felügyelő lelkészét szeretnénk megkérdezni.

PROGRAMAJÁNLÓ

– Az **Iglicsek Egylet** és a **Prágai Magyar Kulturális Központ** szeretettel hív és vár minden kedves érdeklődőt **Boka Gábor János vitéz** című előadására, melyre **november 4-én 17:30-tól** kerül sor a PMKK Nagytermében.



-www.hunginst.cz-

ÜZENET – A PRÁGAI REFORMÁTUS MISSZIÓS GYÜLEKEZET HETILAPJA

Felélős szerkesztők: Bodnár Noémi, Hlavács Pál, Hlavács Brocko Tünde, Simon Sz. Krisztina. Lapunkat ingyenesen terjesztjük, de fenntartására bármilyen segítséget örömmel elfogadunk.

E-mail (hetilap rendelések - heti egyszeri küldés elektronikus formában): uzenet@refnet.cz

Banki kapcsolat: 7190131205/4000, **Számlanév:** Dienes Kornélia (Mađ. ref. sbor)

IBAN CZ7040000000007190131205, BIC (=SWIFT) BAWACZPP